

י"ג כסלו ה'תשע"ח 1.12.17

מגזין מס' 455

שבת פרשת וישלח

קשר-שבועי מאת הרב יאיר קלב

החייך כסנא

להיוולד מחדש

תמליל בעיבוד קל מתוך שיעורי הרב קלב

התבגרותו הרוחנית של האדם – לשון אֲדָמָה לעליון – אינה מסתיימת כל ימיו. כי מכיון שמתקשר הוא עם האין סוף, הרי שגם צמיחתו בזה מחיל אל חיל היא בלתי גבולית. ובאשר אין מדובר אלא בתהליך נטילת אחריות שצריך לפושטה על כל היום כולו (כי בכל רגע ורגע שבמשך כל היום, צריכה לבוא לידי ביטוי עבודה זו בפועל), הרי שכרוך הדבר בתירגול כפשוטו. וכלשון בעל התניא "...העיקר הוא ההרגל, להרגיל דעתו ומחשבתו תמיד להיות קבוע בלבו ומוחו תמיד... וזה נכלל גם כן בלשון אמונה שהוא לשון רגילות, שמרגיל האדם את עצמו כמו אומן המאמן ידיו וכו'..."

ותוכנה הפנימי של נטילת האחריות הוא ענין נתינת הקרבן, קרבן מלשון קירוב כל הכוחות והחושים. עלי להמליך (ביני לבין עצמי) עלי מלך, ככתוב "שום תשים עליך מלך". כאדם המבטל עצמו בקבלת עול גמורה לעבודת המלך, לעבדו ולעשות רצונו בכל מיני עבודת עבד. וכדוגמת האב או האם המניחים את עצמותם על הצד שעה שדואגים הם לילדים הקטנים על פי צווי ענין ההורות. ונתינת הקרבן הראויה לשמה, משמעותה: אבצע את המוטל עלי כש'בא לי' וכש'לא בא לי' – באותו יושר, ואף יתירה מזו – באותה חיות! שהרי תלותו המוחלטת של התינוק מחייבת אותי להיות אבא או אמא, גם בשעה שאני עצמי ילדתי... אמנם, כדי לזכות בבגרות פנימית יש לשלם בעבודה מחיר מלא. שהרי האמת איננה נמצאת ב'דעת הקהל' כי אם אצל הפרט פנימה. במקום הכי חשוף בנפש – היכן שרק אני ואני יודעים... היכן שאני מתבייש ממני ולא ממה שאומרים עלי...

ואף על פי שמצד אהבת עצמי הטבעית זהו תהליך של ביטוש הישות, של עלבון וכמו וויתור על עצמי. כמו למות ממש מבחינת רצונותי הפרטיים. בכל זאת, באמת, יש חיים אחרי המוות! לעולם, מתוך שברי ישותו של המוסר נפשו על הנכון בגלל שהוא נכון, צומחת תמיד תחושת לידה מחדש מצד ההתחברות עם אמיתת החיים.

לוח שיסורים

"לא רק קביעות בזמן אלא גם קביעות בנפש..." (אדמו"ר הזקן) - היינו שיש לקבוע עתים ללימוד התורה, ליצור 'דופק לימודי' קבוע, ביום ובשעה, עד אשר יגלה האדם כי, לאמיתו של דבר, התורה היא לחם חוקו ומזון הנפש...

שימו לב בעקבות המעבר לשעון חורף השיעור יתחיל בשעה 21:30 בדיוק.

בימים האלה מקיים הרב כלב שיעור שבועי קבוע מידי יום חמישי בשעה 21:30 במושב חמד שבמרכז הארץ. השיעור משודר בזמן אמת בשידור חי באינטרנט, באתרנו: www.tanyaor.com.
הכניסה לישוב בכביש (מס' 412) המוביל מבית דגן לאור יהודה, רח' הזית 83 בבית הכנסת שבחצר משפחת שרעבי. התכנסות (כיבוד ושתייה קלה מ-20:45) במושב חמד, לפרטים נוספים: שי גרציק 052-4-446-144

[בכניסה למושב חמד - ישר עד הכיכר, בכיכר שמאלה לרח' הזית - לקראת סוף הרחוב, לפני הכיכר הבאה - הזית 83 מצד שמאל. חניה בשפע מאחורי בית הכנסת שבהמשך שביל הכניסה לחצר]

לחיות עם הזמן... (אדמו"ר הזקן) - היינו שבכל זמן וזמן מתרחשת פתיחת שער רוחני, דרכו יורדים לעולם הזה אור ושפע מיוחדים, אשר יש להכין כלים כדי לקלוט 'גשמי ברכה' אלה ולתרגמם למעשים עד אשר תואר, באופן ממשי, סביבתנו המיידית בגוון המסוים של נתינת הכח הטמונה באותו זמן.

י"ד כסלו – יום נישואי הרבי מליובאוויטש עם הרבנית חיה מושקא

"את בתי נתתי לאיש. הוא בקי בתלמוד בבלי וירושלמי, יודע פוסקים ראשונים ואחרונים ועוד; בשעה ארבע לפנות בוקר אינו ישן לעולם – או שעדיין לא הלך לישון, או שכבר עמד משנתו..." עוד סיפר המשפיע ר' מאיר שלום בליזינסקי, שנכח במקום בעת החתונה, כי ידי החתן היו עטויות כסיות לבנות, פניו המוארים הפיקו אור גדול וכל תוארו כשל מלאך ה'..."

בהתוועדות שבת י"ד כסלו ה'תשי"ד (1953) כאשר התבטא הרבי מליובאוויטש באוזני קהל החסידים אודות ענינו של יום זה, אמר: יום זה הינו "היום שבו קישרו אותי עמכם ואתכם עמי, וביחד נתייגע להביא את הגאולה האמיתית והשלימה".

ביום י"ד כסלו ה'תרפ"ט (1928) נשא הרבי מליובאוויטש לאשה את בתו של אדמו"ר הריי"צ – הרבנית חיה מושקא.

מסדר הקידושין בחתונה היה הרבי הריי"צ בעצמו שגם ברך בעצמו את ה'שבע ברכות' בקול רם ונעים, במתיקות ובדביקות כה גדולה ומיוחדת, עד שהנוכחים בחופה סיפרו כי מעולם לא שמעו סדר חופה וקידושין שכזה.

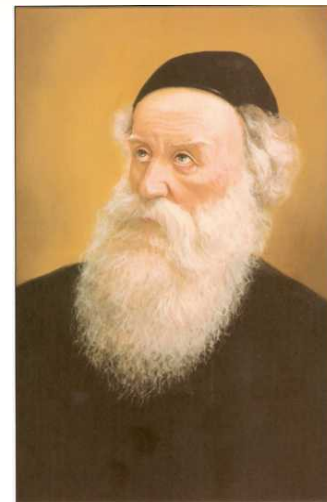
עוד סיפרו כי אדמו"ר הריי"צ עבר משולחן לשולחן, נושא מגבת על כתפו כמלצר, חילק משקה לאמירת 'לחיים' ובירך את כל המסובים.

לפני החופה שאל הרב בערל משה שמוטקין את אדמו"ר הריי"צ מה טיבו של חתן זה, והרבי השיבו:

בסיומה של התוועדות י"ד כסלו תשי"ד, יום הנישואין של הרבי מליובאוויטש עם הרבנית, הכריז אחד מזקני החסידים כי מבקשים הם ברכה שהרבי יוליכנו לקראת משיח. וענה הרבי: "על ידי לימוד חסידות, ששייך לא רק ליחידי סגולה, אלא כל אחד צריך לקבוע עתים לזה – יביאו את המשיח..."

הכנה לי"ט כסלו – 'חג הגאולה'

י"ט כסלו הוא יום ההילולא (הסתלקות) של הרב המגיד ממעזריטש – תלמידו, ממשיך דרכו וממלא מקומו של מייסד תורת החסידות הכללית הבעל שם טוב הקדוש. יום זה הינו גם יום הגאולה של תלמידו וממשיך דרכו, רבי שניאור זלמן (המכונה בפי חסידיו אדמו"ר הזקן) בעל ה'תניא' ו'השולחן

ערוך'. אדמו"ר הזקן, מייסד חסידות חב"ד, ישב בבית המאסר בפטרבורג, רוסיה, עקב הלשנה של מתנגדי החסידות, ולאחר שכל ההלשנות נחקרו ונמצאו כוזבות, שוחרר מכלאו.

הרבי ישב במאסר חמישים ושלושה ימים (בדיוק כמניין נ"ג פרקי ספרו, ספר ה'תניא'). ביום י"ט בכסלו בשעת המנחה שוחרר מבית הכלא, אך בטעות הוכנס לביתו של יהודי שהיה מהמתנגדים לדרך החסידות. במשך שלוש שעות עינהו ה'מתנגד' בחרפות וגידופים עד שלבסוף בליל כ' כסלו, לאחר חיפושים, מצאוהו שם חסידיו ושחררוהו.

אף שסיבת המאסר היתה הלשנתם השקרית של ה'מתנגדים', בכל זאת לאחר צאתו לחירות, כתב הרבי מיד איגרת לחסידיו הפותחת במילים "קטונתי מכל החסידים". באיגרתו מזהיר הרבי את חסידיו שלא לערב את שמחת השחרור בתחושות נקמה ושמחה לאידם של

ה'מתנגדים'. כי אם להיפך, אדרבה, עליהם "להשפיל רוחם ולבם", ואזי "אולי ייתן ה' בלב אחיהם כמים הפנים לפנים", שהרי רב כחה של לשון רכה לעורר רגשות קירבה ואחוה.

אמרו חז"ל "אין לך עשב מלמטה שאין לו מזל ושוטר מלמעלה שמכה אותו ואומר לו 'גדל!'", לכל דבר וענין בעולם הזה הגשמי ישנו שורש בעולמות עליונים. על כן ראה אדמו"ר הזקן במאסרו ביטוי לקטרוג שמימי על דרכו, וכך גם בגאולתו ראה מתן גושפנקא ורשות מבית דין של מעלה על דרכו ושיטתו הייחודית בחסידות.

לימים, סח אדמו"ר הרש"ב: כיתרון האור הבא מן החושך וכביטוש הזית המוציא שמנו, דוקא בעקבות מאסרו וגאולתו, החלה אצל אדמו"ר הזקן תקופה חדשה של הפצת מעיינות החסידות ביתר שאת וביתר עוז (בכמות ובאיכות). מאמריו 'אחרי פטרבורג' ארוכים שלא בערך למאמריו הקצרים קודם המאסר, ומרובים בהם המשלים, הדוגמאות וההסברים בהרחבת הביאור הפותחים שער לכל אחד ואחד ללמוד ולהבין לפי ערכו עניני אלוקות.

שני ימי 'ראש השנה לחסידות', י"ט ו-כ' בכסלו, נקבעו כימי 'חג הגאולה' לדורי דורות. בימים אלה ובימים הסמוכים להם מתוועדים החסידים בשמחה רבה בניגונים ובהתחזקות בלימוד החסידות ובהליכה בדרכיה. מנהגנו שלא לומר 'תחנון' בימים אלה, וכן לברך איש את רעהו בברכת "חג שמח, לשנה טובה בלימוד החסידות ובדרכי החסידות תכתב ותחתם".

הסיפור השבועי

דין תורה בלילה

דממה כבדה נתלתה בחלל בית הכנסת. הנתבע פרץ בבכי נרגש. "אשרוף את כל מה שכתבתי... אשמיד את פירושי, ולא אתחרה בפירושים של התובעים!", אמר וקולו נשנק. למשמע דבריו ניגשו אליו שלושת התובעים, הניחו את ידיהם על ראשו ובירכוהו בחום שיצליח בלימודו ויזכה לחדש חידושי תורה ודרכי עבודה בעבודת השם יתברך. "אלפי ורבבות מישראל, בכל הדורות, עד ביאת גואל צדק, ילכו לאורך!", איחלו לו.

שטוף זיעה התעורר שניאור זלמן משנתו. זה היה חלום! אבל החלום הזה גרם לו סערת נפש גדולה. הוא החליט להתענות ולשקול היטב את הדבר.

בן עשר בלבד היה שניאור זלמן, שנודע לימים כאדמו"ר הזקן, מייסד חסידות חב"ד ומחבר ספר התניא. על אף שנותיו הצעירות כבר ניכרו בו כישרונות עילאיים, והוא נחשב גאון עצום ובקי בכל חדרי התורה.

כבר בהיותו בן חמש שנים הרגיש ששערי התורה נפתחים לפניו. הסוגיות הסבוכות ביותר היו נהירות לו, על כל פרטיהן, עד שלא נזקק כלל למאמץ בלימודו. באותה עת כבר החל לגבש במוחו את העיקרון היסודי, שבהמשך יעמוד בבסיס חיבורו הגדול – ספר התניא, והוא שבכל יהודי מתקיימות שתי נפשות נבדלות – נפש בהמית ונפש אלוקית.

הרעיון, המבוסס על הפסוק מספר איוב "ונשמות אני עשיתי", העסיק מאוד את שניאור זלמן הצעיר, והוא פיתח אותו לכדי תורת הדרכה סדורה בעבודת השם, ולפיה שתי הנפשות נאבקות בקרבו של כל אדם על השליטה בהווייתו, כאשר הנפש האלוקית שואפת לדבוק בקב"ה, ואילו הנפש הבהמית נמשכת לענייני העולם הזה. תפקידו של האדם להכפיף את הנפש הבהמית לקדושה, ולגייס גם אותה לעבודת ה'.

קול לימודו התנגן בדממת הליל. הוא ישב לבדו בחדר הצדדי של בית הכנסת והיה שקוע בלימודו. ופתאום שמע קול קורא בשמו. הוא הסב את פניו לאחור, והופתע לראות מולו את ר' ראובן בעל שם, מחשובי הקהילה, המכונה 'בעל שם' בשל עיסוקו במתן סגולות ו'לחישות' לרפואה.

"אתה נדרש לדין תורה באולם בית הכנסת", אמר לו. למשמע הדברים הלם לבו בפראות. אם ר' ראובן מזמן אותו לדין תורה – יש דברים בגו. אך על מה ולמה דין תורה? מי תובע אותנו?

ביד רועדת סגר את הספר שבו למד, ופסע אחרי ר' ראובן בעל שם אל בית הדין.

הוא ראה שלושה דיינים ישובים סמוך לכותל הדרומי של בית הכנסת. הם היו עטופי טליתות. במרחק מה מהם ניצבו שלוש דמויות לבושות לבן. אלה היו שלושה זקנים הדורי צורה, שפניהם מפיקות טוהר וקדושה שלא מן העולם הזה.

כשנכנס, סימן אב בית הדין לשלושת הזקנים להתקרב. גם ר' ראובן בעל שם הוביל אותו לעבר שולחן הדיינים. דממה שררה בהיכל. אב בית הדין, שישב באמצע השולחן, רכן מעט קדימה ופנה אל הנתבע:

"אתה נתבע לדין תורה על ידי השלושה האלה", החווה באצבעו לעבר שלושת הזקנים. "אלה שלושת המפרשים המובהקים של התורה – רש"י, רבי אברהם אבן עזרא והרמב"ן. הם תובעים אותך לדין תורה מפני שלטענתם אתה מבקש להפקיע מהם את זכות זיכוי הרבים, כאשר המוני בני ישראל לומדים את פירושיהם על התורה. שכן אתה, בפירוש שחיברת, כללת את שלושת הפירושים גם יחד, ומעתה יעיינו הלומדים בפירושיך ולא יזדקקו עוד לפירושיהם של שלושת התובעים".

במשך כל היום כולו, בעודו שרוי בתעניית, התהלך נסער מהחלום. הוא לא הצליח להגיע לכלל החלטה והתחבט קשות.

בלילה שב החלום ונשנה לפרטיו. הוא הקיץ שוב נסער ונרגש, ועדיין תהה מה עליו לעשות.

כשהחלום חזר ונשנה בפעם השלישית החליט הילד שיש לקיימו עד תום. בבוקר לקח את עֵרַמַת הכתבים המפוארת, שהכילה את פירושו לתורה. ביד נחושה נטל את חבילת הניירות והשליך אותה אל תוך האח הבוערת. במבט כלה הביט בלשונות האש המלחכות את אוצר חידושי. כעבור רגע ניתק באחת מן התנור, ובצעדים מאוששים שב ללימודו, בתחושה כי עשה את המעשה הנכון ופרק אבן מעל לבו.

הוא הוגיע את מוחו במחשבות ובדיונים בסוגיה זו. "איך ייתכנו הבדלים מהותיים כאלה בין הנפשות, והלוא הפסוק מדבר על שתיהן בשווה – 'ונשמות אני עשיתי'", שאל את עצמו. לימים הבין ששתי הנפשות הן בעלות מערכת זהה של כלי תבונה ורגש, אלא שכוחות השכל והרגש של הנפש האלוקית מופנים לקדושה, ואילו אותם כוחות ממש של הנפש הבהמית מחפשים את תענוגות העולם הזה.

בהיותו בן שמונה החל לשקוד על חיבור מופלא על התורה, שהיה בלול משלושת הפירושים של רש"י, אבן עזרא ורמב"ן. ימים רבים שקד על כתיבת חיבורו, וסוף סוף זכה לראות בהשלמתו. אלא שהלילה הדרמטי הזה מעמיד סימן שאלה כבד על יצירתו; האם חלומות שווא ידברו או שזה חלום שיש לקבלו כמסר משמים.

(מתוך העלון השבועי **שיחת השבוע**)

עזרו לנו, להמשיך בעשייה!

טל' 052-5675770

עמותת "תניא - מודעות עצמית ביהדות" צריכה את העזרה שלך!

"זאת התורה אדם" (במדבר יט', ד)

כשם שבאדם ישנם גוף ונשמה, כך גם בתורת ישראל ישנם גוף התורה (פשט הכתוב- 'נגלה') ונשמת התורה (פנימיותה, סודותיה ורזיה- 'נסתר'). במדור זה מובא פרוט נושאי הפרשה על פי 'נגלה', ובמדור שלאחריו יובא ביאורה של נקודה או של מספר נקודות מן הפרשה על פי פנימיות התורה.

נקודות עיקריות בפרשת וישלח

יעקב נערך לפגישתו עם עשו

מכיון שעשו עדיין שואף לנקמה, שולח יעקב אליו שליחים לארץ שעיר שדה אדום. משימת השליחים להביא אל אחיו מסר של שלום ולברר כוונותיו. השליחים חוזרים ומספרים כי עשו יוצא לקראתו ואיתו מחנה של ארבע מאות איש.

יעקב ירא שמא פני אחיו אינם לשלום ונערך לבאות. הוא אינו רוצה להיגרר למלחמת אחים ועל כן הוא מחלק את משפחתו וכל מלוויו לשני מחנות. את ההכנות לקראת פגישתו עם אחיו מלווה יעקב בתפילה לקב"ה שיצילו מידי עשו, ומזכיר בתפילתו את כל ההבטחות שנתן לו ה'.

גם דורון בהכנות לפגישה

בנוסף להערכתו לקראת עימות, מנסה יעקב גם למונעו על ידי ריצוי עשו. הוא שולח אליו מתנה בידי עבדיו, עדרי צאן ובקר וגמלים ואתונות. וכדי להעצים את רושם הדורון, פוקד הוא על שליחיו לתת רווח בין עדר לעדר ואף שם בפיהם דברי פיוס לעשו.

מאבק שמיימי

השליחים יוצאים לדרכם, ויעקב וכל הנלווים אליו מתארגנים לשנת לילה קצרה. בעוד ליל, מעביר יעקב את נשותיו וילדיו במעבר נהר היבוק. וכשהוא חוזר לאחר מכן לעבר הנהר, כדי ליטול פריטים אחרונים שהושארו מאחור, מוצא הוא את עצמו לבדו מול איש בלתי ידוע. האיש, שאינו אלא מלאכו השמימי של עשו, מנסה לפגוע בו.

יעקב נלחם כנגדו בגבורה גדולה והאיש אינו יכול לו, ורק נוקע את כף ירכו. בעוד הם נאבקים כבר מאיר השחר, והאיש-מלאך מתחנן ליעקב כי יניחנו לילך לעבודת יומו. יעקב מוכן לשחררו, אך מתנה זאת בקבלת ברכה. המלאך מברכו ומעניק לו את השם 'ישראל' (גם לבניו ולבני בניו עד סוף כל הדורות), שמשמעותו שררה ושליטה "כי שרית עם אלוקים ועם אנשים ותוכל".

כתוצאה מפגיעת עצם כף ירכו במהלך מאבקו עם המלאך, צולע יעקב בהילוכו. על כן, עד היום הזה, אין אוכלים בני ישראל את גיד הנשה אשר על עצם כף הירך.

יעקב ועשו נפגשים

יעקב נושא את עיניו ורואה את עשו מתקרב ועימו ארבע מאות איש. הוא משאיר את משפחתו מאחור ויוצא בגפו אל אחיו. לפתע, מגיח עשו מתוך מחנהו, רץ לקראתו ונופל על צווארו ומנשקו. לאחר 34 שנות נתק מוחלט מתחבקים האחים בהתרגשות איש על כתפי רעהו.

יעקב מציג בפני אחיו את משפחתו הגדולה, ומפציר בו לקבל את המנחה ששלח אליו. עשו שמסרב בתחילה, נעתר לבסוף, ומציע ליעקב כי יצאו יחדיו אל ביתו בארץ שעיר. יעקב מסביר כי ילדיו הרכים ועדרי הצאן והבקר ההולכים עמו, לא יעמדו במסע המהיר והמפרך. על כן הוא מציע כי עשו יצא לבדו לדרכו, ואילו הוא, יעקב, ימשיך בקצב שלו עד אשר (לעתיד לבוא) יבוא אליו שעירה.

אלא שהאחים שלמים עם עצמם באומרם אשר אין להבליג נוכח מעשה כה נפשע שנעשה באחותם.

יעקב שב לבית־אל

הקב"ה מצוה את יעקב לעלות לבית־אל, הוא המקום בו נגלה אליו בבורחו מפני עשו. עליו להתיישב שם ולקיים נדרו להקים במקום מזבח תודה לה'. יעקב מצוה את כל בני ביתו להתכונן ולהיטהר קודם העליה למקום הקדוש. דרכם משכם לבית־אל עוברת עליהם בביטחה. על כל יושבי הארץ נופלת חרדת אלוקים ("חתת אלוקים") והם נרתעים מלהתגרות בשבט הישראלי הפולש והכובש.

יעקב מקים מזבח בבית־אל היושבת בהר [כאן מספרת התורה אודות מיתת דבורה מינקת רבקה, וקבורתה ב'אלון־בכות' במישור שלמרגלות בית־אל]. ושוב מתגלה ה' ליעקב, ובפנותו אליו בשמו החדש 'ישראל', מברכהו בצאצאים מרובים ובירושת הארץ המובטחת לאברהם ויצחק. יעקב מקים במקום מצבה, עליה הוא מנסך יין ויוצק שמן.

מות רחל

יעקב יוצא את בית־אל וממשיך במסעו בכיוון אפרת, בדרכו לקריית־ארבע אל בית אביו יצחק.

בדרכם אפרתה כורעת רחל ללדת בן זקונים ליעקב, את בנימין. ייסורי הלידה כה קשים עד כי אין היא עומדת ביסוריה והולכת לעולמה. יעקב קובר את רחל בבית לחם שעל אם הדרך בין ירושלים לחברון, ומקים מצבה על קברה היא מצבת קבורת רחל עד היום.

יעקב ממשיך בדרכו ונוטה את אהלו מהלאה למגדל עדר. בהיותם בארץ ההיא, תובע ראובן את עלבונה של לאה אימו ומבלבל יצועי אביו (וכמובא בפירוש רש"י אשר אחר מות רחל נטל יעקב מטתו שהיתה באוהל רחל ונתנה באהל בלהה שפחתה).

ושוב מזכירה התורה את שנים עשר בני יעקב, והפעם

עשו נפרד מיעקב ושב לארצו שעירה. ואילו יעקב נוסע וחונה בסוכות, על שם הסוכות שמקים במקום למקנהו.

יעקב חונה במקום 18 חודשים ורק לאחר מכן נכנס סוף סוף לארץ כנען וחונה בפאתי העיר שכם. שם הוא קונה חלקת קרקע, נוטה במקום את אוהליו ומקים מזבח להודות לה' על שהשיבו בשלום לארץ.

פרשת שכם ונקמת שמעון ולוי

דינה בת יעקב יוצאת לטייל בסביבה החדשה, להכיר חברות חדשות. שכם, בנו של חמור נשיא הארץ פוגש בה ואונס אותה. דינה שבה הביתה ומספרת את אשר אירע. יעקב המזועזע מחליט להמתין עד אשר ישובו בניו מרעיית הצאן בשדה.

כשחוזרים הבנים מהמרעה מגלים הם כי בביתם נמצאים שכם וחמור אביו. הללו הגיעו לבקש את ידה של דינה בעבור שכם. לדבריהם יביא הדבר להתבססות בני משפחת ישראל במקום ויועיל להתערבותם המוצלחת בבני העיר. שהרי נישואין שכאלה ירוממו אותם למעמד חברתי גבוה ויזכו אותם במוהר – מענק נישואין נכבד.

בני יעקב רותחים מזעם, אך בינתיים כולאים את רגשותיהם ומשיבים לאורחים בעורמה: 'נסכים להצעתכם בתנאי שאתם וכל בני עירכם תמולו עצמכם, כפי הנוהג והחובה במשפחתנו'.

בגודל להיטותו לשאת את דינה, אוסף שכם את כל בני עירו ומשכנעם לקבל את תנאי בני יעקב. בני העיר מלים עצמם, וביום השלישי למילתם ההמונית, בעודם מוטלים על מיטותיהם חלושים וכואבים, נוטלים שמעון ולוי בני יעקב חרבותיהם ויוצאים למסע נקמה. הם עוברים בכל העיר והורגים את כל הזכרים, בהם שכם וחמור, ומשיבים את דינה לבית אביה עם כל השלל והנשים והילדים.

יעקב נוזף קשות בשמעון ולוי ומביע את חששו כי מעשה זה שלהם עלול לקומם כנגדו את כל יושבי כנען.

הטעות קיימת בשביל לתקנה

נקודות בעיבוד קל מתוך שיחה של הרבי מליובאוויטש

התכלית האמיתית

התשובה נרמזת בדברי יעקב אבינו לבניו: "הסירו את אלוהי הנכר" – רצון ה' הוא, שגם עניני האמונה יתגלו ויזדככו על ידי מעשי האדם. לכן ברא את עולמו באופן שתיתכן מציאות של עבודה זרה, כדי שיבואו בני ישראל ויבטלוה ויגלו בעולם שאין בה ממש, ושהמציאות האמיתית היחידה היא המציאות האלוקית.

בזה ייחודו של הפסוק בפרשתנו על פסוקים אחרים: הללו מדברים על טומאתה של העבודה הזרה מצד עצמה, ואילו כאן יש הדגשה על המעשה הנדרש מצד האדם – "הסירו", שהוא התכלית האמיתית לבריאתה של טומאת העבודה הזרה.

לא להירטע

מוסבר בספר התניא, שכל חטא ועוון יש בו, בדקות, ענין של עבודה זרה. שכן עיקרה של העבודה הזרה היא התחושה שיש מציאות כלשהי מבלעדי ה', ותחושה כזאת עומדת בבסיסו של כל חטא; אילו היה האדם מרגיש שהקב"ה הוא המציאות האמיתית של כל הבריאה, לא היה עולה על דעתו לעשות חטא ולעבור על רצונו חלילה.

לעיתים עלול האדם ליפול ברוחו נוכח הקשיים הרבים העומדים לפניו והצורך להילחם ללא הרף ביצר הרע. עליו לזכור שכל ענין העבודה הזרה, ובכללו בריאת היצר הרע ומתן האפשרות לתחושה שיש מציאות מבלעדי ה', הוא כדי שיהודי יקיים את "הסירו את אלוהי הנכר", ומכיון שזו תכליתם, ודאי שניתנו ליהודי הכוחות למלא תכלית זו בשלימות ולגלות בעולם שה' הוא האלוקים וש"אין עוד מלבדו".

"הסירו את אלהי הנכר אשר בתוכם והיטהרו"

בפרשתנו (וישלח) מסופר על כך שלאחר שבני יעקב הכו את אנשי שכם והביאו שלל רב ובתוכו אבזרי עבודה זרה, הורה להם יעקב: "הסירו את אלוהי הנכר אשר בתוכם והיטהרו והחליפו שמלותיכם". מכאן לומד הרמב"ם (על פי המדרש) רמז, שעבודה זרה מטמאה, שהרי בני יעקב נזקקו להיטהר לאחר שנגעו בה.

העובדה שהרמב"ם בוחר לציין דוקא רמז זה מהפסוק בפרשתנו, דורשת ביאור. רמז זה אינו מוזכר במשנה, בגמרא ובמדרשים הנפוצים. לעומת זאת, במשנה מפורשים מקורות אחרים לעניין טומאת עבודה זרה, כמו הפסוק "שקץ תשקצנו" – מכאן שמטמאה כשרץ. עלינו לומר, שדוקא הפסוק שבפרשתנו מבטא רובד עמוק יותר בעניין טומאת עבודה זרה.

מציאות שאין בה ממש

בעבודה זרה יש דבר מיוחד שאינו קיים בכל איסורי התורה: בשאר האיסורים (כמו חמץ בפסח, בשר טריפה וכיוצא באלה) מדובר במציאות ממשית, שיש לה קיום משל עצמה. לעומת זאת, עבודה זרה כל כולה אינה אלא שקר ודמיון. לפסל עצמו אין שום כח ושום יכולת, ורק האדם העובדו מדמה בנפשו שיש לאליל כוחות כלשהם.

נשאלת אפוא השאלה, איך ייתכן שבעולמו של הקב"ה יינתן מקום למציאות כזאת, שכל כולה אינה אלא שקר ודמיון, ושסותרת סתירה גמורה את האמת לאמיתה? מדוע יצר הקב"ה אפשרות שבני אדם יוכלו לטעות ולייחס לעץ ולאבן תכונות אליליות?

(מתוך הספר "שלחן שבת",

על פי ליקוטי שיחות כרך ל')

חסידות על הפרשה וישלח

"שרית עם אלקים" - היינו שיעקב נתעלה
לבחינת שר ומושל על בחינת שם אלקים, שלא
יסתיר ויעלים על שם הוי'.

המלאך בירך את יעקב ואמר לו "כי שרית עם
אלוקים", בכחו של יעקב לגבור על שם אלקים,
שלא יעלים, ככתוב בו (בראשית כח): "והיה הוי' לי
לאלקים", ששם הוי' יאיר ללא העלמת שם אלקים.

(לקוטי תורה במדבר פר' חקת דף סב ע"ב)

בכחו של יהודי להסיר ההעלם כי שרית עם אלקים (לב,כט)

אלוקים - הוא ענין הצמצום, ההעלם והסתר על
שם הוי'.

מצד שם הוי' הנה "אני הוי' לא שניתי", ו"אין עוד
מלבדו", ו"כולא קמיה כלא חשיב" - העולם אינו
תופס מקום כלל. ואילו מה שנראה העולם ליש ודבר
נפרד - הוא מחמת הצמצום וההסתר מצד שם
אלוקים.

מארז ניגוני חב"ד

מ"ח ניגונים של התבוננות וכיסופים!!
4 דיסקים ב-120 ש"ח בלבד (כולל משלוח)

להזמנות: 052-56-75-770

באתר ביו-טיוב ובפייסבוק:
 מגזין, שיעורים נגונים ובלוגים מצולמים,
 שידורים חיים בימי חמישי.
WWW.TANYAOR.COM

עודה ראשונה לנפש

סדר התנ"ך

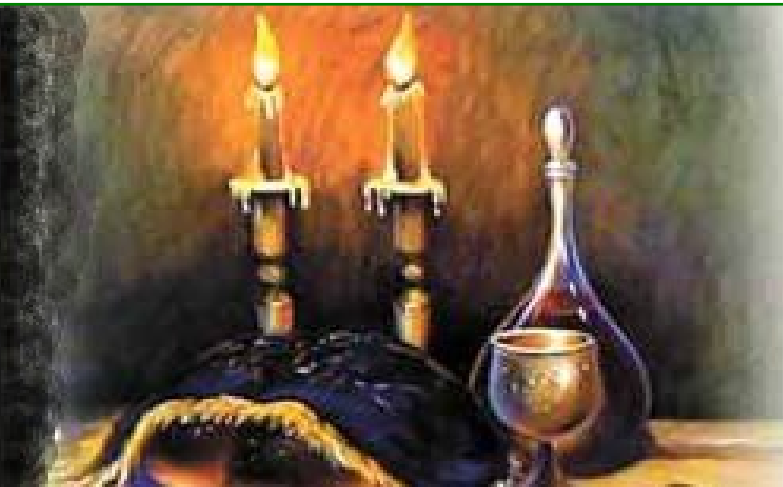
שבת שלום!!!

ליקוט, רעיונות, כתיבה ועימוד: חי דמארי
 כתיבה, עריכה, והגהה: הרב יאיר כלב
 להערות, הארות, הצעות או תיקונים, אנא כתבו לנו
tanyaor4u@gmail.com

הרבי מליובאוויטש הנהיג ועודד שכל אשה ובת (מגיל רך
 ביותר ולפחות מגיל 3) תדלקנה נרות שבת וחג.

צאת השבת	הדלקת נרות	עיר (שעון חורף)
17:15	16:00	י-ם
17:16	16:14	ת"א
17:14	16:03	חיפה
17:18	16:18	ב"ש

נהנתם? העבירו הלאה, לזכות עוד ועוד יהודים בהרחבת המודעות למקורותינו.

נא לשמור על קדושת הגיליון